



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije



Zelena tranzicija i zaštita okoliša kroz Programe Unije

Program *Life*

25. studenoga 2024.

Europski zeleni plan

- Odvojiti gospodarski rast od trošenja resursa
- Integracija okolišnih i klimatskih ciljeva u sve sektore
- Glavni ciljevi:
 - klimatska neutralnost
 - kružno gospodarstvo
 - čista industrija
 - zdraviji okoliš
 - održivija poljoprivreda
 - klimatska pravda i pravednost

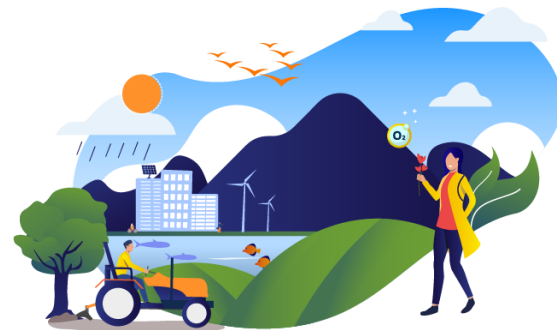
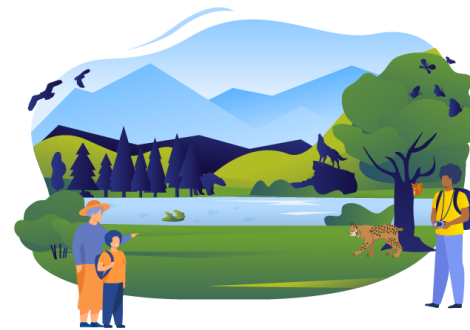


Program *Life*

- Ključni instrument EU za financiranje rješenja koja su neophodna za uspješnu zelenu tranziciju

- 4 potprograma:

- Priroda i bioraznolikost
- Kružno gospodarstvo i kvaliteta života
- Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama
- Prijelaz na čistu energiju



Life projekti

- Bolja implementacija politika (nove metode i pristupi)
- Integracija okolišnih ciljeva u druge sektore:
 - Vodno gospodarstvo
 - Energetika
 - Promet
 - Poljoprivreda
 - Industrija
 - Turizam
 - Graditeljstvo...



Primjeri utjecaja na politike, sektorske prakse, strategije

- **LIFE Lynx:** Smjernice za postupanje sa siročadi risa
- **LIFE for Mauremys:** Smjernice za primjenu agrotehničkih mjera koje odgovaraju vodenim kornjačama na poljoprivrednim površinama zaštićenih područja
- **LIFE CONTRA Ailanthus:** Nacionalni protokol i priprema Naredbe za uklanjanje pajasena
- **Dinara back to LIFE:** Smjernice za održivu restauraciju travnjaka



Life projekti

- Sinergija

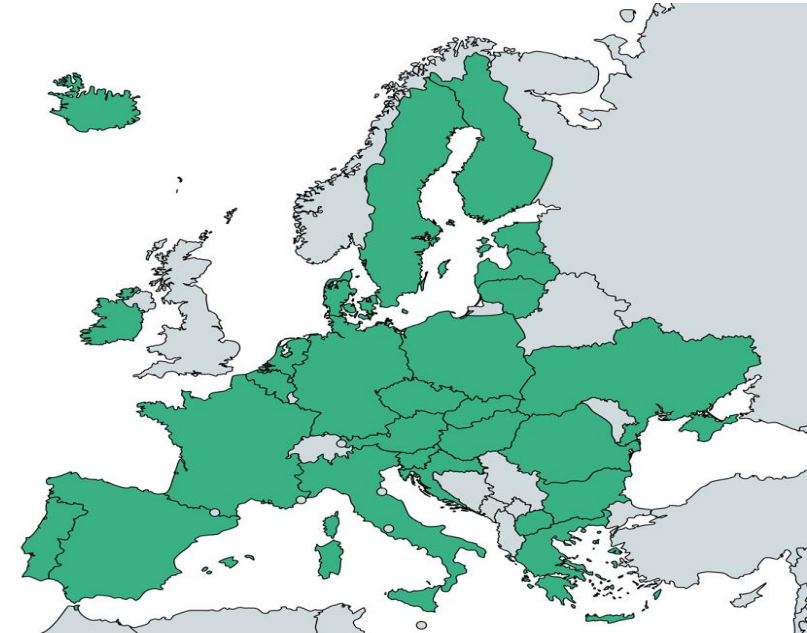
- Dodatno bodovanje ako se LIFE projekti nastavljaju na rezultate ostvarene u projektima iz programa Obzor Europa
- Pečat izvrsnosti: otvara mogućnost financiranja navedenih projekata iz drugih fondova.



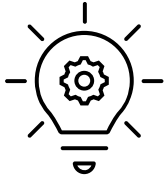
LIFE projekti	Stopa sufinanciranja
Projekti standardnog djelovanja (SAP)	60 %
- SAP-PRIRODA: projekti usmjereni na prioritetna i neprioritetna staništa i/ili vrste	67 %
- SAP-PRIRODA: projekti usmjereni isključivo na prioritetna staništa i/ili vrste	75 %
Strateški prirodni i integrirani projekti (SIP/SNAP)	60 %
Projekti tehničke pomoći (TA-PP i TA-R)	60 %
CET - CSA – projekti potpore i koordinacije	95 %
Bespovratna sredstva za poslovanje udruga (OG)	70 %

SAP projekti - opće info

- Cca 2-5 milijuna €
- Trajanje cca 3-5 godina
- Prihvatljivi prijavitelji: pravne osobe registrirane na području LIFE prihvatljivih zemalja
 - Javna tijela
 - Privatne komercijalne organizacije
 - Neprofitne organizacije (udruge)
- Svake godine otvara se natječaj
 - Objava natječaja za 2025. godinu očekuje se na proljeće!
 - Rokovi za prijavu su obično u rujnu!



Vrste aktivnosti u LIFE SAP projektima:



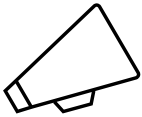
Projekti inovativnih tehnika, metoda i pristupa

→ rješenja koja su nova u usporedbi s najnovijim dostignućima na razini država članica i sektora



Projekti najbolje prakse

→ rješenja, tehnike, metode i pristupi koji su prikladni, isplativi i najsuvremeniji **na razini država članica i sektora**



Projekti informiranja, podizanja svijesti i širenja informacija:

→ podržavaju komunikaciju, pružanje informacija i podizanje svijesti



Projekti razvoja, provedbe, praćenja i nadzora provedbe relevantnog zakonodavstva i politika Unije

Jačanje kapaciteta javnog i privatnog sektora, uključujući civilno društva

Life projekti

- Partnerstva: uglavnom nisu obavezna
- Najčešće sudjeluje konzorcij
- Uključivanje svih potrebnih dionika za rješavanje problema



Primjeri *Life* projekata



Circular economy and Quality of life
Kružno gospodarstvo i kvaliteta života

LIFE CityRiver

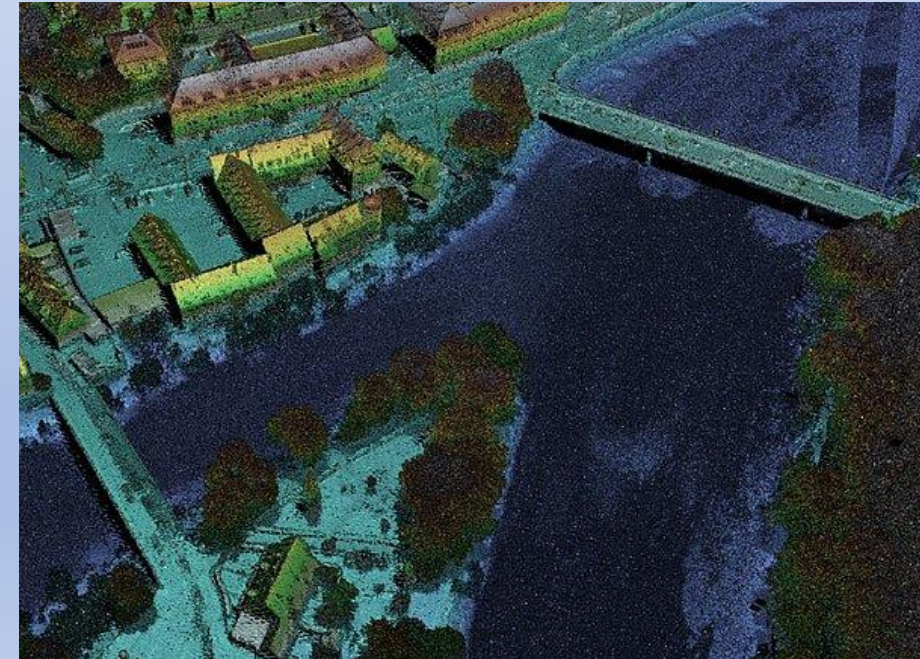
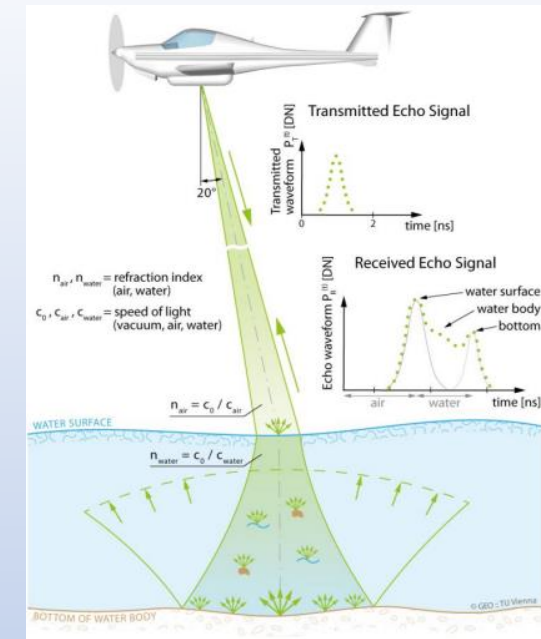
Ponovno povezivanje grada i rijeke kroz CityRiver

- Koordinator: LEW Wasserkraft GmbH
- Partneri: Grad Donauwörth, Aueninstitut Neuburg, Istraživački institut za hidrauliku i vodno gospodarstvo, Ribarsko udruženje Schwaben
- [LIFE 3.0 - LIFE Project Public Page \(europa.eu\)](http://europa.eu)

- **PROBLEM:**

Dunav je značajno modificiran u urbanom području Donauwortha

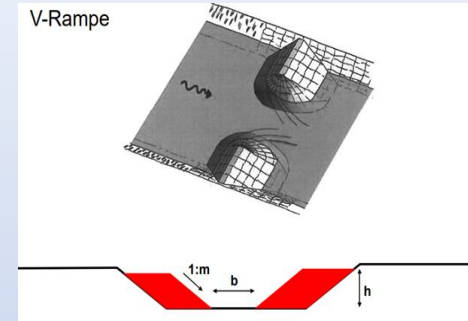
zaštita od poplava i pregrade → smanjenje bioraznolikosti, spuštanje razine podzemnih voda, smanjenje čestica u vodi, nedostatak poplavnih područja, loša kvaliteta staništa, nepristupačnost rijeke građanima te neg. utjecaj na zalihu pitke vode i poljoprivredu



LIFE CityRiver

Glavni ciljevi:

- Demonstracija novog pristupa kojim će se bolje zadovoljiti različite potrebe zaštite od poplava, flore, faune i građana
- Polazna točka: ekološki prihvatljivo rješenje za stabilizaciju korita rijeke, izgradnjom takozvane probojne rampe koja se proteže oko 1 km unutar rijeke
- Osiguravanje prolaza za ribe, prirodnih riječnih struktura, mrijestilišta i ključnih staništa
- Projektno rješenje bit će isplativo i transferabilno na rijeke diljem Europe



LIFE CityRiver

Aktivnosti (ekologija):

- Izravnavanje obale, nasipavanje šljunka: nova staništa za mrijest i poplavna područja

Aktivnosti (hidraulički inženjering):

- Stabilizacija riječnog korita
- Dodavanje čvrstog materijala u riječno korito (kamenje različitih veličina kako bi se spriječilo daljnje produbljivanje)

Aktivnosti (urbanistički dizajn):

- Proširenje korita – pristupačnija rijeka (rekreacija i podizanje svijesti o staništu)
- Plaža (šljunak važan i za mrijest riba)
- Pristanišna luka
- Promet kanuom – turizam usmjeren na prirodu i smanjenje emisija štetnih plinova



LIFE H2O BUS

Najbolje prakse upravljanja vodom i ušteda za autobusne operatere

- Koordinator: Arriva Italia
- Partneri: Autotrans d.d., ArrivaBus Kft, PluService, Sveučilište Sapienza u Rimu
- <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE21-ENV-IT-LIFEH2OBUS-101074151/best-practices-for-h2o-management-and-savings-for-bus-operators>



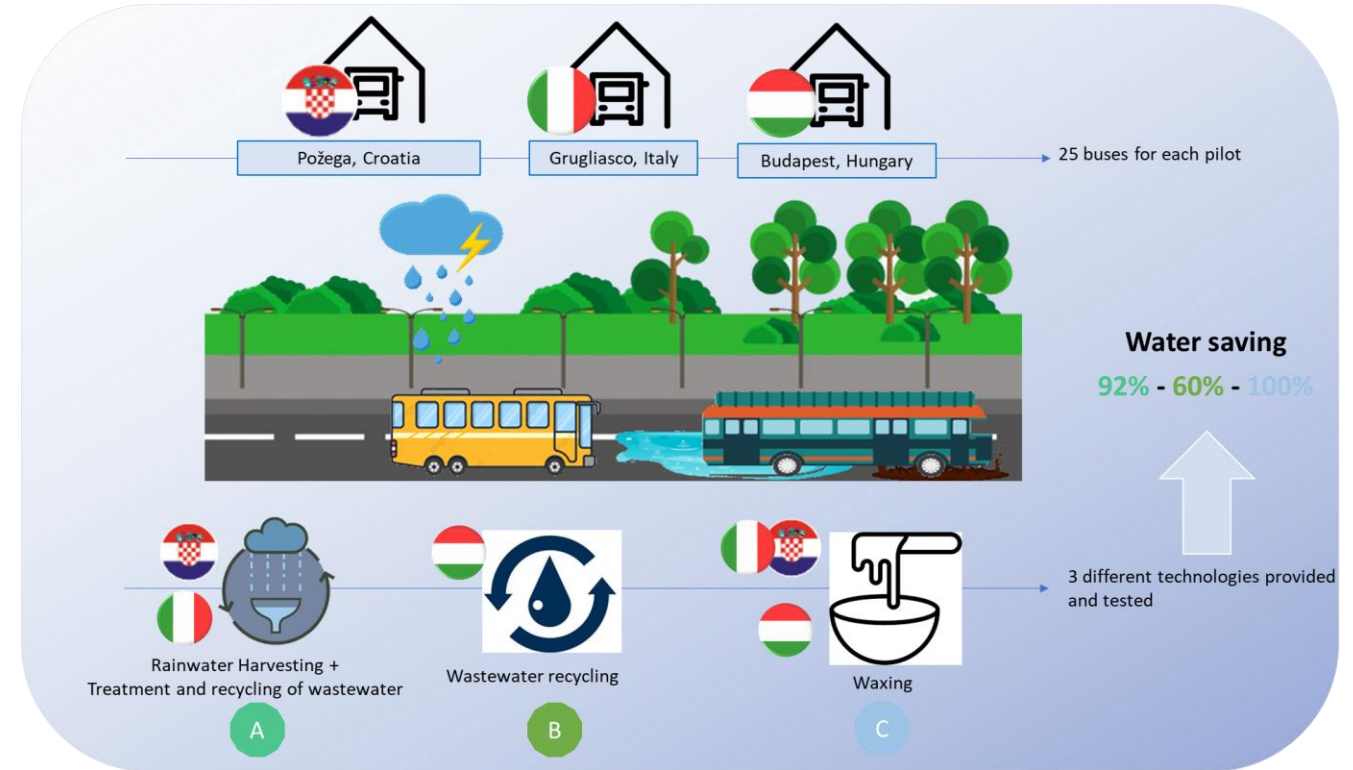
PROBLEM:

- od prošlog desetljeća vodni resursi EU-a su pod povećanim pritiskom, a potrošnja vode u prometnom sektoru je zanemaren problem
- Za čišćenje autobusa potroši se 300 l vode, 4 puta tjedno (62 400 l godišnje), na razini EU u godini dana potroši se 43 milijuna metara kubnih vode

LIFE  H₂O BUS

Ušteda pitke vode

- kroz projekt testirat će se tri tehnike uštede:
 - sakupljanje kišnice
 - recikliranje otpadnih voda
 - nanos voska
- ukupno će u projektu sudjelovati 435 autobusa
- očekivane su uštede od 60% do 98% ovisno o tehnici koja se testira, odnosno prosječna očekivana ušteda vode iznosi 84%

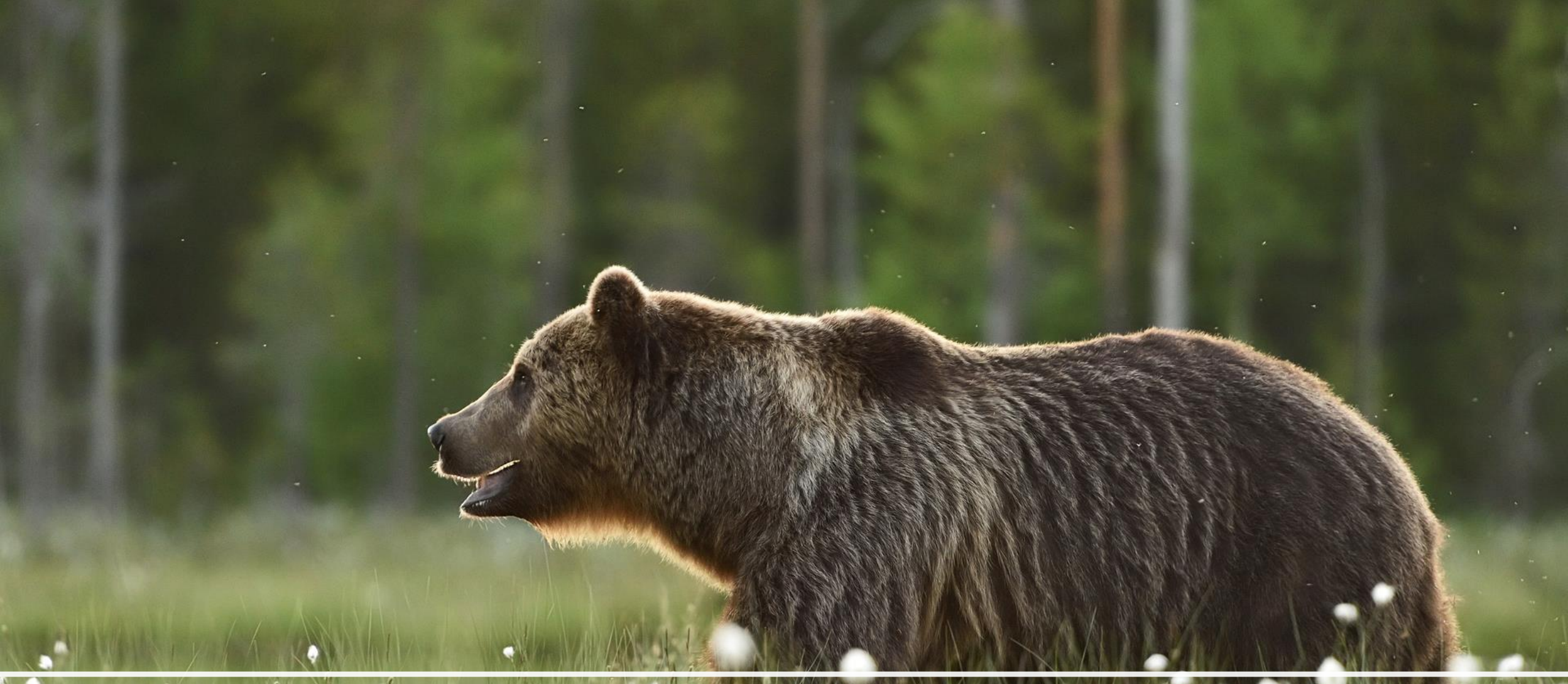


Očekivani rezultati

- **Smanjenje potrošnje pitke vode za najmanje 84%** na sva tri servisna centra, što odgovara uštedi od najmanje **54.8 milijuna litara** vode tijekom demonstracije projekta.
 - LIFEH2OBUS **potencijalno** može doprinijeti uštedi od **36.12 milijardi litara** vode godišnje, ako se najbolje prakse usvoje u cijeloj Europi
- **Smanjenje potrošnje energije** za približno **3.4 GWh** tijekom demonstracije projekta
- **Smanjenje emisija CO2** za približno **945,421 kg** tijekom demonstracije projekta
 - LIFEH2OBUS tijekom svog trajanja smanjit će ukupne emisije stakleničkih plinova od pranja autobusa na razini EU-a za **5.2%**



Servisni centar Požega
u projektu LIFEH2OBUS



Nature and Biodiversity
Priroda i bioraznolikost

LIFE FOR MAUREMYS

Riječna kornjača - očuvanje krovne vrste sredozemnih vlažnih staništa u Dubrovačko-neretvanskoj županiji



- **Koordinator:** Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
- **Partneri:** Ustanova Zoološki vrt grada Zagreba, Hrvatske vode, Udruga Hyla, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije
- <https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE21-NAT-HR-LIFE-for-Mauremys-101071737/mauremys-rivulata-conservation-of-the-umbrella-species-of-the-mediterranean-wetlands-in-dubrovnik-neretva-county>
- **PROBLEM:**
- rasprostranjena u samo 4 izolirane populacije na jugu zemlje, nepovoljno stanje očuvanosti
- degradacija staništa, nezakonita uporaba ribolovnih alata, invazivne vrsta, poljoprivredne prakse te odlaganje otpada



Ciljevi projekta

staništa



populacije



ljudi



Poboljšati i restaurirati

Lokve i vodene tokove

Smanjiti prijetnje

gnijezdilištima,
stradavanje u vršama,
prijetnju invazivnih vrsta
(kornjače iz uzgoja,
invazivne vrste riba,
invazivna trava)

-> svrstati u

dugoročno upravljanje

Pokrenuti uzgojni program

za vrstu

**Mlade životinje
osigurati u Stonskom
polju**

Ugovori zaštite prirode
na privatnom zemljištu
(eng. private land
conservation
agreement)

Riječna kornjača je
krovna vrsta zdravih
mediteranskih vlažnih
staništa

Ključni dionici: vlasnici
privatnih zemljišta, mali
poljoprivredni
proizvođači, lovci,
ribolovni sektor, djeca,
domaći, strani,
konzervacijski turizam

Međusektorska suradnja

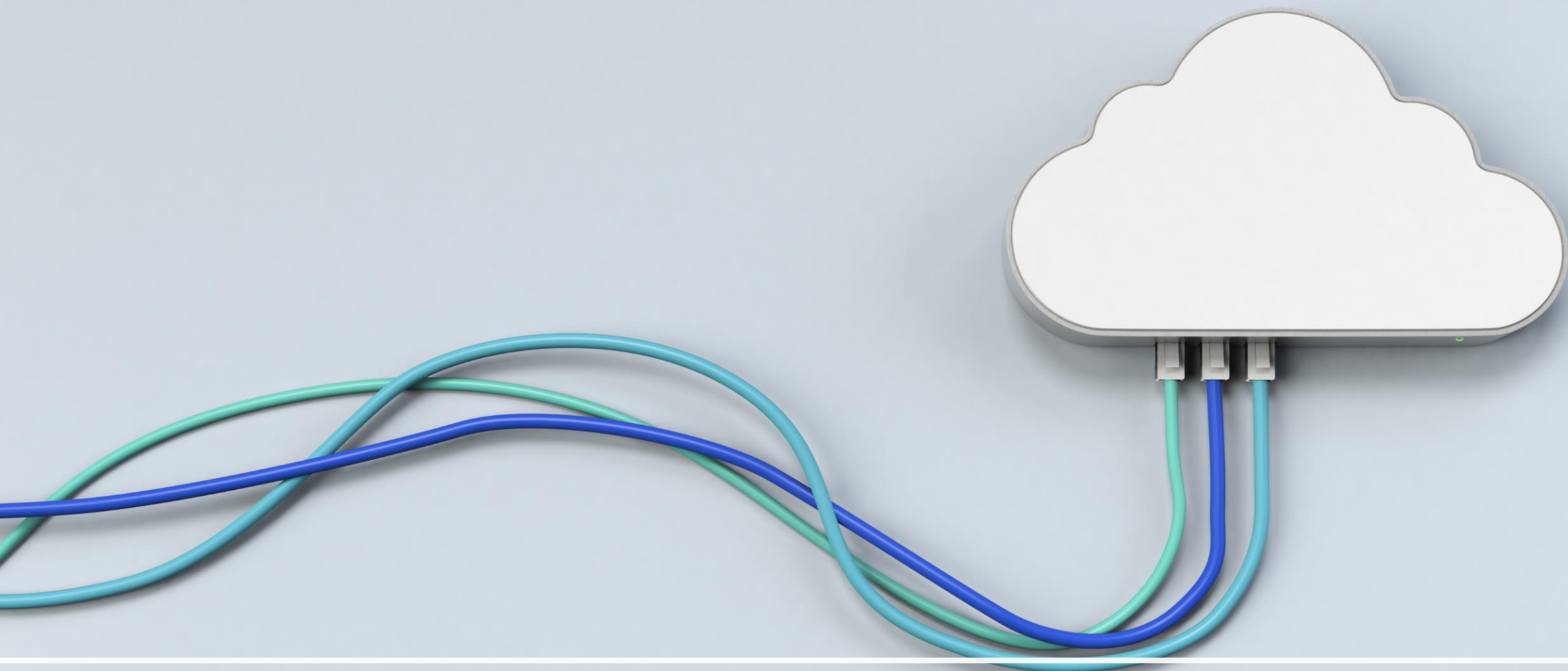
Projektne aktivnosti

- Restauracija i čišćenje lokvi
- Uređivanje kanala
- Sunčališta za kornjače u lokvama
- Usmjeravanje divljih svinja van vrtova i livada na kojima se kornjače gnijezde
- Prijelaz za kornjače
- Istraživanje i uklanjanje invazivnih vrsta biljaka i životinja
- Uzgoj kornjača



- *Budimo oklop kornjači* – agrotehničke mjere
- Registriran industrijski dizajn za vrše koje nisu kobne slatkovodnim kornjačama
- Izložbe i proslave, nagradne igre
- Edukativni seminari
- Volonterske akcije za domaće i turiste
- Program *Čuvar lokvi* za najmlađe (Film, crtić, knjiga i igrice)
- Edukativni sadržaj za mjesta s riječnom kornjačom





Climate Change Mitigation and Adaptation
Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama



SEA FOREST LIFE

Livade posidonije kao ponori ugljika u Mediteranu

Smanjenje stakleničkih plinova u sektorima koji nisu EU ETS



Posidonia oceanica

Ponor ugljika – pomoć u borbi protiv klimatskih promjena

Aktivnosti:

- Smanjenje degradacije i povećanje staništa
- Razviti povezano tržište ugljika
- Plan upravljanja sidrenjem

A photograph of a wind farm in a rolling, golden-brown field under a bright blue sky with scattered white and grey clouds. Three large white wind turbines are visible, with the largest one in the foreground on the left and two smaller ones further back. The turbines are three-bladed and stand on tall towers. The field is a mix of harvested crops and bare earth, with some utility poles visible in the distance on the right.

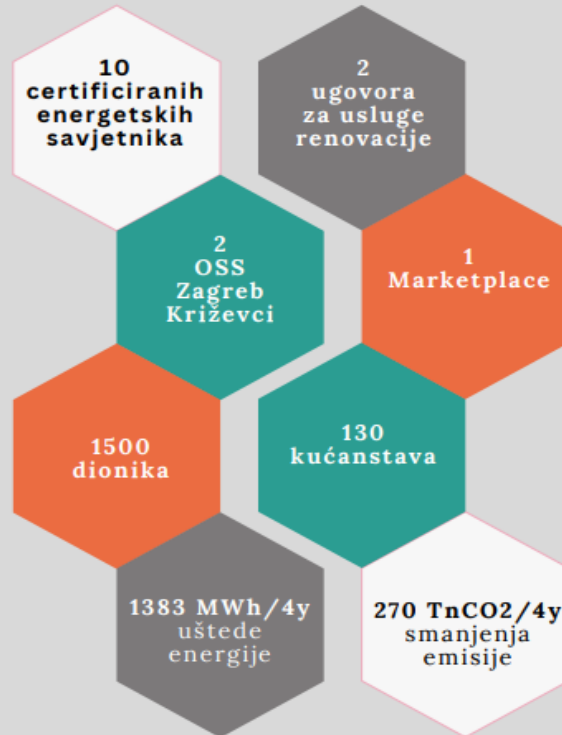
CSA

Clean energy transition- CET
Prijelaz na čistu energiju

Cross renoHome – Energetska obnova na jednom mjestu



Očekivani utjecaj



"One stop shop" (OSS) Zagreb i Križevci - Energetska obnova doma na jednom mjestu



Ponuda na jednom mjestu

Provjera i priprema dokumentacije

Energetska i tehnička rješenja

Financijsko savjetovanje

Usluga Marketplace

Podrška kroz cijeli proces renovacije



"One stop shop" (OSS) Zagreb i Križevci - Energetska obnova doma na jednom mjestu

„sve na jednom mjestu“ - olakšati procesa energetske obnove uspostavom "One stop shop" (OSS)



„ključ u ruke“ - pojednostaviti postupak obnove i time potaknuti veći broj energetske obnove obiteljskih kuća i stambenih zgrada diljem Hrvatske



Instrument potpore za hrvatski sektor centraliziranog grijanja



Glavni cilj projekta:



Pokretanje investicija 40 milijuna EUR u modernizaciju opskrbe i proizvodnje toplinske energije te integraciju obnovljivih izvora energije.

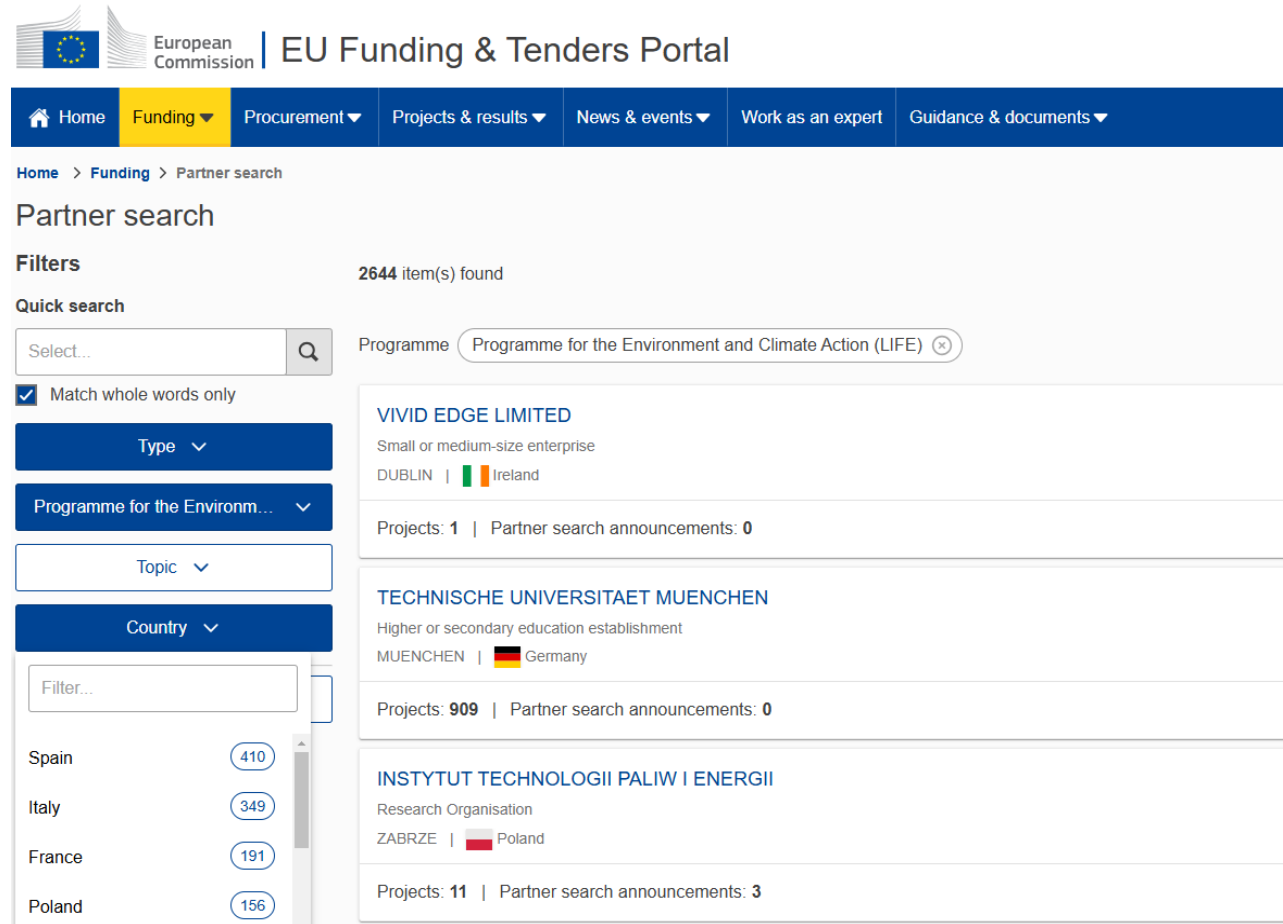
Kako se prijaviti?



Discover the funding & tenders opportunities



Traženje partnera



The screenshot shows the 'Partner search' interface on the EU Funding & Tenders Portal. The page header includes the European Commission logo and the text 'EU Funding & Tenders Portal'. A navigation bar contains links for Home, Funding (highlighted), Procurement, Projects & results, News & events, Work as an expert, and Guidance & documents. The breadcrumb trail is 'Home > Funding > Partner search'. The main heading is 'Partner search', with a sub-heading 'Filters' and a count of '2644 item(s) found'. A 'Quick search' section includes a search input field with 'Select...' and a magnifying glass icon, and a checked checkbox for 'Match whole words only'. Below this are several filter buttons: 'Type', 'Programme for the Environm...', 'Topic', and 'Country'. A 'Filter...' input field is also present. The 'Country' filter is expanded, showing a list of countries with their respective counts: Spain (410), Italy (349), France (191), and Poland (156). The search results are displayed in a list format, showing the name of the organization, its type, location, and the number of projects and partner search announcements. The first result is 'VIVID EDGE LIMITED', a small or medium-size enterprise in Dublin, Ireland, with 1 project and 0 announcements. The second result is 'TECHNISCHE UNIVERSITAET MUENCHEN', a higher or secondary education establishment in Muenchen, Germany, with 909 projects and 0 announcements. The third result is 'INSTYTUT TECHNOLOGII PALIW I ENERGII', a research organisation in Zabrze, Poland, with 11 projects and 3 announcements.

European Commission | EU Funding & Tenders Portal

Home Funding Procurement Projects & results News & events Work as an expert Guidance & documents

Home > Funding > Partner search

Partner search

Filters 2644 item(s) found

Quick search

Select...

Match whole words only

Type

Programme for the Environm...

Topic

Country

Filter...


Spain (410)


Italy (349)


France (191)

Poland (156)

Programme Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)

VIVID EDGE LIMITED
Small or medium-size enterprise
DUBLIN |  Ireland
Projects: 1 | Partner search announcements: 0

TECHNISCHE UNIVERSITAET MUENCHEN
Higher or secondary education establishment
MUENCHEN |  Germany
Projects: 909 | Partner search announcements: 0

INSTYTUT TECHNOLOGII PALIW I ENERGII
Research Organisation
ZABRZE |  Poland
Projects: 11 | Partner search announcements: 3

Uloga LIFE NCP



Pružanje informacija potencijalnim prijaviteljima o uvjetima i mogućnostima prijave na Program LIFE



Organizacija LIFE info dana, radionica i sastanaka s potencijalnim prijaviteljima te ciljanim skupinama radi uspješnije projektne prijave



Davanje potpore projektima u povezivanju s javnim tijelima kad je to potrebno za provedbu projektnih aktivnosti



Pružanje podrške korisnicima tekućih projekata u promociji i diseminaciji projektnih rezultata



REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije



KONTAKTI



- Web stranica: www.lifeprogramhrvatska.hr
- Facebook: [Program LIFE - HR Nacionalna kontakt točka](#)
- LinkedIn: [Program LIFE - HR Nacionalna kontakt točka](#)

- E-mail:

life@mzot.hr

nikolina.petkovicgregoric@mzot.hr